

Swirl paint

- del 1

Börjar gitarren se lite tråkig ut?
Ge den ett färgbud!

TEXT & FOTO: JIM LUNDBERG

Vi ska här visa en spektakulär och kul lackeringsmetod som går ut på att man håller lackfärg på en vattenyta och sedan låter gitarren som ska lackeras passera genom färghinnan på vattenytan.

BILD 1: Trött på looken på din gitarr? Stick iväg till hobbyaffären och köp de små Humbrolburkarna som du hade till dina modellflygplan i ungdomen – nu ska vi lacka i Jimi Hendrix och Steve Vais anda!

BILD 2: Vi spar våra strängar och tejpar fast dem innan vi lossar hals och stall från kroppen.

GENOM ATT HÄLLA UT olika kulörer på vattenytan kan man få till en riktigt färgglad gitarr. Om man även försiktigt ”vispar” runt färgerna på ytan i olika mönster kan man få till riktigt effektfulla lackeringar. Jimi Hendrix skulle ha älskat det här! Metoden kallas för ”Swirl paint”. Jag har försökt att hitta en svensk översättning men har inte funnit någon. Innan vi drar igång ska vi kolla på förberedelserna.

Det faktum att vi ska doppa gitarren i vatten, även om det bara är några sekunder, gör att vi bör tänka till lite. Akustiska och halvakustiska gitarrer bör inte lackeras på detta vis om man inte kan garantera att inget vattnen kommer in i gitarrkroppen. Insidan på en sådan gitarr är ofta olackerad och har dessutom massor av limfogar. Några har faktiskt lyckats swirla en akustisk gitarr som var omsorgsfullt tätad, men den det var visst ett rent h-e att få ner den under vattenytan då den ville flyta som en jätte kork!

FÖRBEREDELSE INNAN BADET. En solid gitarr lämpar sig bättre för swirl painting, men även här måste man skydda den ordentligt. En gitarr kan ha över 30 hål i kroppen för skruvar och sladdar och kommer det in vatten i dessa hål kan träet svälla lokalt med lacsprickor och ojämnheter som följd. Jag skulle inte doppa ner en Stratocaster 54:a i vattenbadet, men väl en billigare kopia. Vår försökskanin blir därför en Jazzbaskopia som inköptes begagnad för några år sedan. Om gitarren har en skruvad hals så tar vi bort den. Är den limmad får man istället maskera den noggrant så att den inte får färg på sig vid doppet. Vi beslöt att spara strängarna som knappt var använda och tejpad därför fast dem vid halsen på ett par ställen för att undvika trassel. Vi ska ju strippa hela gitarren från delar och då får stallet hänga med strängarna.

När man tar isär en gitarr ska man alltid göra mätningar så att den betar sig likadant efter att man satt ihop den som den gjorde innan. Det är ju lite trist om den blir svårspelad eller skramlig när den väl fått sin läckra lackering.

Innan halsen lossas så lägger vi en lång (50 cm) linjal mot greppbrädan för att bestämma halsvinkeln. Linjalen får sedan sticka ut ända bort till den plats där stallet suttit. Nu mäter vi avståndet mellan linjal och gitarrkroppen med en tumstock och antecknar detta mått. Skulle gitarren börja krångla efter hopsättning så kan man nu justera den till detta mått så blir den som den var innan. Vissa halsar har en justering i halsfickan och på andra lägger man in ett shim mellan kropp och hals för att få till en viss halsvinkel. Shimset kan bestå av allt möjligt; tunt träfanér, gamla plektrum, tunn plåt eller som på vår bas – locket till ett cigarettpaket... Hm, det får bli ett något proffsigare shim när gitarren skruvas ihop.

GRUNDARBETE. När gitarren är strippad från all mekanik och elektronik så slipar man ner originallacken så att den blir matt. Du ska alltså inte slipa bort lacken – bara matta ner den så att den nya färgen får ett bra fäste. Passa även på att spackla upp repor och ”dings” när du ändå håller på.

När spacklet är nerslipat ska vi lägga på en grundfärg. Här får man tänka till litet. När man "swirlar" en gitarr så är man lite utlämnad till slumpen – du kan exempelvis aldrig få till en likadan lack två gånger! Varje lack blir unik. Det kan även innebära att lacklagret kan bli så tunt att ytan under lyser igenom på vissa ställen. Därför bör man redan nu bestämma vilken kulör man ska ha på grundfärgen om den skulle lysa igenom. Vill du ha en gitarr med ljusa färger ska du kanske undvika en mörk grundfärg och omvänt. Färgen behöver förövrigt inte vara en äkta grundfärg. Använd en matt färg så har du massor av kulörer att välja på. En matt färg ger ett bra grepp till lacken och tål dessutom lösningsmedel bättre om man vill klarlacka guran efter swirlen. Om halsfickan är olackerad (trären) bör man lägga på grundfärg där för att skydda träet mot vattnet. Sedan skruvar vi dit ett "handtag" av en smal bräda i halsfickan som vi kan hålla i när gitarren doppas. Därefter lackerar man gitarrkroppen så att grundfärgen täcker helt.

I nästa avsnitt fyller vi vattentunnan och börjar Swirla! ■

BILD 3: Ta bort allt från gitarren. Anteckna eller fota hur allt satt – särskilt alla sladdar på insidan.

BILD 4: Mät halsvinkeln innan halsen lossas så slipper du en massa justeringar efteråt!

BILD 5: Hm... Det var nästan 20 år sedan jag slutade röka. Shimset i halsfickan bestod av locket till ett cigarettpaket – måste ha varit förra ägaren.

BILD 6: Passa på och spackla igen dings och repor innan du slipar ner originallackens yta till en matt finish.

BILD 7: Slipa med ett fint våtslappapper med kornstorlek på 240-400. Blanda en droppe handdiskmedel i vattnet så håller papperet längre. Undvik att drälla för mycket vatten i alla hål.

BILD 8: Halsfickan är ofta olackerad. Lägg på några lager grundfärg här innan "handtaget" skruvas dit så suger träet inte åt sig vatten under doppet.

BILD 9: Vi valde att lägga på en matt färg med vit kulör på vår gura. Tänk på att välja lämplig kulör på grundfärgen då den kan lysa igenom efter doppet.